

Kiusaamisen ehkäiseminen huoltajailta

20.1.2026 Tuusniemen yhtenäiskoulu

Mitä kiusaaminen mielestäsi on?

OPH: Kiusaaminen

- Kouluissa kiusaamisesta käytetään usein tutkimuskirjallisuudesta tuttua määritelmää, jonka mukaan kiusaamista on se, kun yhdelle ja samalle oppilaalle aiheutetaan toistuvasti vahinkoa tai pahaa mieltä.
- Tekijöinä on joku tai jotkut, joita vastaan kiusatun on vaikea puolustautua.
- Kiusaamiseksi määritellään oppilaan tahallinen vahingoittaminen.
- Kiusaamisella on ominaispiirteitä, jotka erottavat sen esimerkiksi riitelystä tai yksittäisestä häirintä- tai väkivaltatilanteesta. Näitä ominaisuuksia ovat esimerkiksi toistuvuus, tietoisuus ja vallankäyttö sekä se, että kiusaamisessa on usein kyse ryhmäilmioistä.

Havaitsemisen haasteita

- Roolit ovat usein epäselviä
- Piilokiusaaminen
- Ryhmäilmiöt
- Toiminta koulun ulkopuolella

Ennaltaehkäisy

- Yhteisöllinen toimintakulttuuri
- Osallisuus
- Tunnetaidot
- Oppilashuolto

Kiusaamiskysely

- Teetettiin joulutammikuussa 1.-9. luokille
- Vastattiin nimellä
- Alakoulu (79 vastaajaa)
 - Kertoo tulleen kiusatuksi 10
 - 1.-3. luokka: 6 ja 4.-6. luokka 4 oppilasta
 - Nähnyt kiusaamista 22
- Yläkoulu (104)
 - Kertoo tulleen kiusatuksi 4
 - Nähnyt kiusaamista 30

Koulun toimenpiteet kiusaamistilanteessa

1. Ilmeneminen

Kiusaaminen voi tulla opettajan tai rehtorin tietoon useaa reittiä:

- ❖ kiusattu
- ❖ huoltaja
- ❖ kaveri
- ❖ oppilashuolto
- ❖ kiusaamiskysely

Se virkavelvollinen, jolle tieto tulee, alkaa selvittää kiusaamistilannetta!

2. Selvittely

Keskustelu osapuolien kanssa:

- ❖ kiusaamisen selvityslomake (wilma)

Tilanteesta riippuen:

- ❖ sopiminen
- ❖ koulun rangaistustoimenpiteet
- ❖ ankkuritiimin konsultaatio
- ❖ lastensuojeluilmoitus
- ❖ rikosilmoitus
- ❖ huoltajat mukaan

3. Tiedottaminen

Kiusaamistilanteesta ja sen selvityksestä tiedotetaan:

- ❖ kiusatun huoltajia
- ❖ kiusaajan/kiusaajien huoltajia
- ❖ luokanvalvojaa
- ❖ tarvittaessa rehtoria ja muuta henkilökuntaa

4. Seuranta

Tilanteen seuranta

- ❖ Selvittelijä varmistaa kiusatulta säännöllisesti, onko tilanne rauhoittunut (1kk)
- ❖ Jos väkivallan uhkaa, tehostetaan valvontaa
- ❖ Tarvittaessa palataan selvittelyyn

Millä tavalla toivoisit oman lapsesi
(kiusattuna/kiusaajana) kiusaamisasiaa
koulussa selvitetävän?

Mitä yhteisöllisyyttä parantavia asioita meillä jo on?

- Ryhmäytykset
- Yhteisöllisyysvälkät: yhteinen välituntipiha, välillä ohjelmaa (4H, tukarit, nuorisotoimi, oppilashuolto)
- MOK-tunnit
- Kummioppilastoiminta
- Vierailut päiväkotiin
- Yhteistunnit, esim. ysit ja ykköset
- Tukaritoiminta
- Liikuntatutortoiminta
- Hyvinvoinnin oppitunnit

Esimerkkejä tukaritoiminnasta: Helmikuu on ystäväkuu

- Ystävyyssaiheisia aamunavauksia joka viikko
- Kaveripassit alakoulu (koko helmikuu)
- Ystävänäpäivätervehdykset/ iskulauseet ystävydestä
- Välkkätoimintaa maanantaisin klo 10.45-11.15 koko helmikuu
- Hyvien tapojen bingo yläkoulu 4.2.
- Ystävänäpäiväkahvila torstaina 12.2.
- Halisydän-päivä perjantaina 13.2.
- Ihan pihalla-välkkä 27.2.

Millä tavoilla yhteisöllisyyttä koulussa voisi
vielä lisätä?